

منبع آگاه در گفت و گو با «ایران»:

نفت را در بازار خاکستری می فروشیم؛ آمارهای کاهش فروش نفت دروغ است

گروه اقتصادی / یک مقام آگاه در وزارت نفت با رد اخبار مربوط به کاهش صادرات نفت ایران می گوید: «فروش نفت کشور در ماه‌های اخیر ۴۰ درصد بیشتر از ابتدای دولت بوده و کاهش صادرات نفت به مقاصد صادراتی نفت ایران صحیح نیست.»

این مقام آگاه که تمایلی به ذکر نام خود نداشت، به «ایران» می گوید: «برخی رسانه‌ها با استناد به آمار منابع ثانویه از کاهش صادرات نفت ایران خبر می دهند که این اعداد صحیح نیست. چرا که صادرات نفت ایران در بازار خاکستری انجام می شود و منابع آگاه به داده‌های رسمی و دقیق دسترسی ندارند. آمار آن محرمانه است.» او همچنین اشاره می کند: «برای افزایش صادرات نفت ایران در دولت سیزدهم، علاوه بر احیای بازارهای سنتی صادراتی، مقاصد و مشتریان جدیدی برای نفت ایران ایجاد شده است. ضمن آنکه هرگاه صادرات به یک بازار کاهش باشد، بازار دیگری را جایگزین می کنیم.» این مقام آگاه با تشبیه بازار نفت به یک استخر دارای ورودی و خروجی عنوان می کند: «هرگاه یک بخش از بازار مازاد عرضه داشته باشد، نفت مازاد به بخش خالی از عرضه منتقل شود، لذا نگرانی از بابت صادرات نفت ایران در بازار پر کشش فعلی نداریم. ضمن آنکه هفته گذشته با مقامات روسیه مذاکراتی در خصوص همکاری‌ها در زمینه فروش حد اکثری نفت انجام و تصمیماتی گرفته شد که به افزایش صادرات نفت ایران می انجامد.» گفتنی است برخی رسانه‌ها مدعی شده‌اند صادرات نفت خام ایران در ۲۲ روز نخست ماه مه به طور میانگین ۴۵۵ هزار بشکه در روز بوده که در مقایسه با ماه آوریل، ۴۵۶ هزار بشکه در روز کاهش داشته است. اما این آمار رسمی نیست و مقامات نفتی کشور نیز به سبب محرمانه بودن آمار صادرات نفت در دوره سخت تحریم تنها از ذکر رقم خودداری و آمار منابع آگاه را تکذیب می کنند.

«ایران» از انفعال دولت قبل در پیوستن به جمع پتروپالایشگاه داران جهان گزارش می دهد

۹ طرح پتروپالایشی روی میز دولت سیزدهم

اگرچه در گذشته نسبت به توسعه پتروپالایشگاه‌ها غفلت شد اما در این دولت قرار است حداقل ۵۰۰ هزار بشکه ظرفیت پتروپالایشگاهی اضافه شود

گروه اقتصادی / یکی از حلقه‌های مفقوده صنعت نفت ایران، پتروپالایشگاه است.

پتروپالایشگاه‌ها نسل جدیدی از پالایشگاه‌ها محسوب می شوند که بر تجمیع مجتمع‌های پالایش و پتروشیمی در کنار یکدیگر تأکید می کند و به سبب این پیوسته، ارزش افزوده بالاتری را برای کشور رقم خواهد زد.

اما در مقابل بی توجهی به توسعه این بخش در سال‌های گذشته موجب شده تا زنجیره ارزش آفرینی محصولات پالایشگاهی کشور تکمیل نشود. به طوری که علی شمس اردکانی، کارشناس اقتصاد انرژی و رئیس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران با اشاره به غفلت نسبت به توسعه پتروپالایشگاه‌ها در گذشته می گوید: «ایران باید هر چه سریع‌تر نسبت به توسعه پتروپالایشگاه‌ها اقدام کند تا از این طریق هم از نفت ارزش افزوده بیشتری را ایجاد کند و هم عقب‌ماندگی گذشته را جبران کند و همسویا تحولات جهان حرکت کند.»

از ابتدای دولت سیزدهم توسعه پتروپالایشگاه‌ها به یکی از محورهای مهم فعالیت‌های پایین‌دستی صنعت نفت تبدیل شد و حتی دولت برای تسریع این امر اعلام کرد که نخستین پتروپالایشگاه را نیز سرمایه دولتی می‌سازد تا حرکت در این مسیر کلید بخورد. از این رو مطالعات ساخت پتروپالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای شهید قاسم سلیمانی را از روستان سال گذشته آغاز کرد و اکنون نیز این طرح وارد مراحل ابتدایی فاز اجرا شده است. علاوه بر این، «۸ طرح برگزیده پتروپالایشی» نیز با کمک سرمایه بخش خصوصی دنبال می‌شود که بخش قابل توجهی از این مجموعه طرح‌ها قرار است تا پایان دولت به بهره‌برداری برسد. گفته می‌شود، بیش از ۵۰۰ هزار بشکه در روز از محل این پروژه‌های پتروپالایشگاهی تا پایان دولت سیزدهم به ظرفیت پالایشی کشور افزوده خواهد شد. اما در دنیا روند ساخت پالایشگاه و پتروپالایشگاه‌ها چگونه است؟ شمس اردکانی در این باره به سؤالات «ایران» پاسخ می‌دهد:

به‌عنوان سؤال نخست بفرمایید که چرا ساخت پالایشگاه دیگر در اغلب نقاط جهان توجیه‌ندارد؟

در اقتصاد کلان انرژی تحولاتی رخ داده است که مطابق با این تحولات بتدریج رشد تقاضا برای برخی فرآورده‌های سبک و نیمه‌سنگین بخصوص بنزین واحدی گازوئیل متوقف شده است. یعنی با اینکه در طول ۱۰۰ سال گذشته هر ساله به طور متوسط ۲ درصد به مصرف سوخت موتورهای درون‌سوز اضافه می‌شد اما اکنون این روند تغییر کرده و یک روند کاهش‌ی شکل گرفته است. در حال حاضر در دنیا نهضتی شروع شده که تقریباً تولید موتور درون‌سوز رو به کاهش است. چندان که دولت آلمان برای پارسال و امسال اعلام کرد، تولید ۱۲ نوع خودرو در کارخانه‌های متعدد مانند بنز و بی‌ام‌و - حتی با وجود تکنولوژی پیشرفته‌ای که کمپانی‌ها- متوقف شود. بر مبنای این تحولات برخی می‌گویند که حتی عصر موتورهای درون‌سوز به پایان رسیده است و با کاهش تقاضا برای سوخت‌های سبک و میان‌سنگین که عمدتاً عبارت‌اند از بنزین و گازوئیل سبک، ساخت پالایشگاه‌های جدید نیز دیگر توجیه‌ندارد.

منظور از پیچیدگی پالایشگاه‌ها چیست؟

پیچیدگی complexity پالایشگاه‌ها به درجه تکنولوژی و ایجاد ارزش افزوده وابسته است. یکی از نخستین اقتصاددانانی که در زمینه اقتصاد انرژی کار علمی انجام داده پروفیسور نلسون بود که جداولی تحت عنوان «نلسون کامپلکسیتی» طراحی کرده بود. این جداول برای ارزیابی درجه پیچیدگی فنی پالایشگاه‌ها به شکل تکنیکال بود که پالایشگاه‌ها هر چه قرار است تا پایان سوخت هوابیما و بنزین سبک تولید می‌کردند پیچیدگی بالاتری داشتند و سرمایه‌گذاری در آن توجیه بیشتری داشت. ما در این زمینه تقریباً ضعیف عمل کردیم. برای مثال پالایشگاه آبادان با درجه پیچیدگی ۳ بود؛ درحالی که درجه پیچیدگی پالایشگاه‌ها در دنیا

به‌عدد ۱۲ رسیده بود. چه راهکاری برای اصلاح این شرایط وجود دارد؟

پس اگر تقاضا در سال‌های اخیر رشد نکرده و از این به بعد هم کاهش خواهد داشت، دیگر ساخت پالایشگاه‌های معمولی جواب نمی‌دهد و باید روی یک مدل جدید با complexity بالاتر تمرکز کرد تا در چرخه ارزش افزوده، به بن‌بست نخورد. بهترین نمونه آن هم پتروپالایشگاه است که می‌تواند ذخایر کوچک نفت و گاز را به کار گیرد، نزدیک محل تولید احداث شود و هزینه سرمایه‌های کمتری داشته باشد و خوراک واحدهای پتروشیمی و تولیدکنندگان محصولات پایین‌دستی پتروشیمی از جمله صنعت پزشکی، آرایشی و پلاستیکی را هم فراهم کند. این یک مدل جدید تصمیم‌گیری از نظر اقتصادی است که پیچیدگی را بر اساس ارزش افزوده اندازه‌گیری می‌کند. پتروپالایشگاه‌ها بالاترین میزان ارزش افزوده را در این زمینه ایجاد می‌کنند.

ارزش افزوده بالاتر به چه معناست؟

به این معنی که در آمد ریالی و ارزی بیشتری را برای اقتصاد کشور به همراه خواهد داشت. اغلب محصولات این بخش چندین برابر فرآورده‌های پالایشی درآمزیابی دارد. این درحالی است که در ایران حتی فرآورده‌های نفتی نیز مشابهی نرخ‌های جهانی درآمزیابی ندارند. برای مثال در ایران بنزین را با قیمت ناچیز به یک فرد پورشنه‌سوار می‌دهیم. ایران‌ها حداقل به اندازه مردم افغانستان هم پول بنزین پرداخت نمی‌کنند و این مسئله اجازه نمی‌دهد که پالایشگاه‌ها به عنوان یک بنگاه اقتصادی کار کنند. در افغانستان لیتری ۲۰ هزار تومان است و در ایران ۳ هزار تومان. این مسئله اقتصاد بخش پالایشی را بیشتر برهم می‌زند. ما باید کاری کنیم که در حقیقت ساختار مصرف سوخت کشور هم بر اساس ملل‌های جدید تعریف شود و به سمت خودروهایی برقی برویم. اما پتروپالایشگاه خوراک تعداد زیادی از صنایع

را نیز تأمین می‌کند. از این رو ضمن اشتغالزایی، ارزش افزوده نیز ایجاد می‌کند. اکنون در جهان دیگر ساخت پالایشگاه‌های بزرگ صرفه اقتصادی ندارد.

در ایران چقدر ظرفیت توسعه پتروپالایشی داریم؟

ما می‌توانیم بیش از یک میلیون بشکه در روز ظرفیت پتروپالایشی داشته باشیم. مهم این است که ما ذخایر کوچک نفتی را به تولید برسانیم و در اختیار پتروپالایشگاه‌ها قرار دهیم.

مجری	نام شرکت/ پتروپالایشگاه	خوراک	مقدار خوراک (هزار بشکه در روز)	محل اجرای پروژه
وزارت نفت	شهید سلیمانی	نفت خام سنگین	۳۰۰	استان هرمزگان
بخش خصوصی	پالایش نفت لاوان	نفت خام	۱۵۰	لاوان
بخش خصوصی	سرمایه‌گذاری غدیر	نفت خام	۳۰۰	منطقه جاسک
بخش خصوصی	سرمایه‌گذاری شستان	نفت خام	۳۰۰	بندرعباس
بخش خصوصی	پالایش پارس‌بان تدبیر	نفت خام	۳۰۰	منطقه جاسک
بخش خصوصی	گروه توسعه سرمایه‌گذاری انتخاب	نفت خام	۲۰۰	منطقه جاسک
بخش خصوصی	جاوید انرژی پرتو	میعانات گازی	۶۰	قشم
بخش خصوصی	توسعه پالایشی پیشگامان سیراف	میعانات گازی	۶۰	بوشهر
بخش خصوصی	گروه گسترش نفت و گاز پارسیان	میعانات گازی	۱۲۰	بوشهر

مشخص باشد. برای پتروپالایشگاه‌ها راحت‌تر می‌شود این قرارداد را منعقد کرد. نکته دیگر اینکه الان در کشور ما پالایشگاه‌هاییمان در جداول مالی خود بازگشت سرمایه برای اصل سرمایه ندارند که بعد از استهلاک نوسازی کنند و به دنبال بودجه عمومی و شرکت‌های دولتی هستند که هر دو غلط است و باید در این بخش نیز تجدیدنظر شود. اما در مجموع باید مانند کشورهای دیگر از جمله آمریکا و چین بیشتر به دنبال توسعه پتروپالایشگاه‌ها باشیم.

در دنیا پالایشگاه‌ها محصولانشان را پیش فروش می‌کنند. بعضی کشورها واردکننده هستند و کشور تولیدکننده باید با کشورهای واردکننده هماهنگ باشد تا تولید را تسهیل کند. یعنی مشتری برای محصول دارد و خیال آن از بازار محصول راحت است. اما کار آسانی نیست و پالایشگاه بدون برنامه‌ریزی حتی در داخل هم بی‌مصرف می‌ماند. بهترین سرمایه‌گذاری اکنون سرمایه‌گذاری پتروپالایشگاهی است. بخصوص آنکه از قبل احداث مشتری آن

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۹۵۰

آسان

		۸	۴	۲	۶	۷
		۸	۳			۹
	۶	۲	۷	۸		۱
		۹				۵
۲	۱	۴		۳	۹	۸
		۵				۷
۵		۳		۸	۶	۷
۸			۷	۹		
۶	۹	۷	۲	۵		

سخت

	۳			۷	۴	۶
			۳		۹	
	۵				۸	
					۵	
۹						
۵	۴	۶	۹			۲
		۲				۳
			۴			
		۷	۲			۱
		۷	۶			۸

متوسط

	۱	۹	۳	۷	
۹			۲		
۸	۵	۳		۱	
	۳		۴	۷	
۶	۹	۷	۸	۳	۴
		۱	۹	۵	۵
۳			۶	۵	۱
				۶	
۶		۵	۲	۹	

خیلی سخت

		۱	۸	۹	
۶			۹		
					۷
		۳	۵	۱	۸
				۴	
				۷	۱
			۴		
۹	۴				
			۵		
			۴	۳	

حل جدول سودوکو شماره ۳۹۵۰

۵	۱	۴	۷	۳	۸	۶	۲	۹
۳	۵	۲	۸	۱	۹	۷	۶	۴
۸	۳	۹	۱	۴	۷	۵	۲	۶
۷	۸	۱	۳	۶	۲	۵	۴	۹
۲	۶	۵	۸	۳	۷	۱	۹	۴
۹	۴	۷	۵	۱	۳	۸	۶	۲
۸	۳	۹	۱	۴	۷	۵	۲	۶
۷	۸	۱	۳	۶	۲	۵	۴	۹
۲	۶	۵	۸	۳	۷	۱	۹	۴
۹	۴	۷	۵	۱	۳	۸	۶	۲

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۹۱۹

- آموزش - قطع - نوعی هیوندای
- نوع متالیک رنگ خاکستری - تکیه کردن -
- دوباره کاری - ماهی فروش - تصویربرداری پزشکی
- جد و جهد - مقابل «خوش بین» - شهر پینوکیو
- ارتباط - آتشگیره - گردنه کوه
- مخفف از ما - جذابیت و قدرت نفوذ در مردم - خطایی در فوتبال
- نشانی پستی - روح و جان - فساد و نابودی
- دهان کجی - نیاکان - صحنه‌های پرزدخورد فیلم
- نوعی بازی - عنوان امپراطوران روسیه - حرص
- دهمی زیبا در جلفا - نسبت زن و شوهر - خردمندان
- دهان تنجی - ایوان بالا - مخفف بدتر
- از توابع بهشهر - مهم، بنیادی - گل آبارتمانی
- آسانی - یار «زولبیا» - آخر

۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

حل جدول ویژه شماره ۷۹۱۸

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵

حل جدول عادی شماره ۷۹۱۸

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵

۱- وینگر «گل گهر سیرجان» - شل
۲- ابراتور - نوعی تخته فیبر - همان

۳- نوعی پارچه - نسب - وسیله‌ای در منزل
۴- اسم ترکی - چیرگی - نام دخترانه
۵- سرازیری - قسمت سفید رنگ ناخن - روستایی در بخش لشت‌نشا شهر رشت
۶- دانی نازک ۱ - یکی از طیور - صوت شیوا
۷- پوچ - استخوان فک - والده
۸- عدد زیر خط کسری - شالوده - متشکرم
۹- خانه عشق - پنکه قدیمی‌ها - تراز کردن حساب مالی

۱۰- آموزش - قطع - نوعی هیوندای

۱۱- نوع متالیک رنگ خاکستری - تکیه کردن -

۱۲- دوباره کاری - ماهی فروش - تصویربرداری پزشکی

۱۳- جد و جهد - مقابل «خوش بین» - شهر پینوکیو

۱۴- ارتباط - آتشگیره - گردنه کوه

۱۵- مخفف از ما - جذابیت و قدرت نفوذ در مردم - خطایی در فوتبال

۱۶- نشانی پستی - روح و جان - فساد و نابودی

۱۷- دهان کجی - نیاکان - صحنه‌های پرزدخورد فیلم

۱۸- نوعی بازی - عنوان امپراطوران روسیه - حرص

۱۹- دهمی زیبا در جلفا - نسبت زن و شوهر - خردمندان

۲۰- دهان تنجی - ایوان بالا - مخفف بدتر

۲۱- از توابع بهشهر - مهم، بنیادی - گل آبارتمانی

۲۲- آسانی - یار «زولبیا» - آخر

۲۳- آموزش - قطع - نوعی هیوندای

۲۴- نوع متالیک رنگ خاکستری - تکیه کردن -

۲۵- دوباره کاری - ماهی فروش - تصویربرداری پزشکی

۲۶- جد و جهد - مقابل «خوش بین» - شهر پینوکیو